

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:
 Egész évre 4 korona
 Fél évre 2 korona
 Negyed évre 1 korona

VEGYES TARTALMU HETILAP MEGJELEN VASÁRNAP.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Horváth Antal könyvnyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési és hirdetési díjak intézendők.

Hirdetéseket
 és nyílt-téri közleményeket a kiadóhivatal jutányos ár mellett közöl.

Válságok karácsonya.

Nehéz, nagy időkben szakadt ránk karácsony ünnepe. A tél hidege a megfagyott természet alatt lent a föld mélységében pokoli orkánok tobzódhatnak most is, forrongó romboló elemek harcolnak ellen, azonképpen itt, ezen a szép darab földön, Magyarországon is. Olyan küzdelmek színtere mostanság a mi hazánk, a döntő nagy események olyan tömege szakadt reánk, hogy valóban szükség van minden tudatára az erőnknek, amely ezer esztendőn keresztül fentartotta a hazát.

És küzdünk ezért! Küzdünk szabadon a mi hitünk és meggyőződésünk szerint. Erősek legyünk és bátrak s ne erőltessük magunkat hazafiú szenvedelmink elfojtásában.

Ez izgalmas, agyat és vért forraló időben enyhüljünk meg és pihenjen el lelkünk szent karácsony ünnepén.

A szeretet ünnepén melegen dobbanunk föl a szívek, melyek egy egész esztendő hideg, önző, anyagiakért való küzdelemben egészen elfásultak. Körülálljuk a jászolt, ahol e világ megváltója született és a kis Jézus születésében telik örömünk.

Minden esztendőben megújuló gyönyörűsége a keresztény világnak Jézus Krisztus születése és akármilyen mondanak

is az atheisták, nem lehet nagyobb gyönyörűsége az embernek, mint hívő lélekkel karácsony ünnepét megülni.

Tiszta, a hitnek magasztos boldogsága fakad föl a karácsonyi templomban az ember szívéből és ezt a lelki gyönyörűséget mással nem lehet pótolni. Ami a szent ünnepen összehozza a tömegeket a templomokba, az nem a vallás parancsa, hanem az örök, a nyughatatlan vágy a jobb és a tisztább iránt, amely kiirihatatlanul él ott minden ember szívében, aki nem adta oda magát egészen a bűnnek és a cinizmusnak.

Már a kisded Jézus bölcsőjét is ellenség és veszedelmek vették körül. Gyűlölték az irástudók, mert megjósoltattak a csecsemőről, hogy hamis tanaitak halomra fogja dönteni, ha felnő.

Gyűlölték a pogány rómaiak, mert kiolvasták az augurok az ég csillagzataiból, hogy a születendő csecsemő Judea királya lesz.

Aki szerette őt, az nem volt más, mint anyja, meg a közeli rokonság, csupa szegény koldus, ismeretlen porszemek az ázsiai népek tengerében.

A szenvedés már születésekor megkörnyékezte a Megváltót és hű maradt hozzá egészen a sirig.

Mindenkor így üldözték a jót és nagyot, az ismeretlent, az újat az elfogul-

tak, a hatalmasok gyűlölködők. A golgothai bitófa óta ki tudná elsorolni a nagyokat és jókat, akiknek kinhalással kellett pusztulniok, mert Jézus nyomdokaiban jártak. A szabadságnak és emberszeretnek mártirjai annyian vannak, mint ahány csillag van az égen — talán a lelkükből lettek a csillagok, melyek bevilágítanak az éjszakák sötétségébe.

Száll a tömjénillat, bűg az orgona, ragyognak a templomok márványfalai és mi, akik itt állunk a hitnek pompás lakában, gondoljunk arra, hogy milyen nyomoruságban élt ő, az isten fia, és mennyit szenvedett érettünk. Gondoljunk arra, hogy ő nem ismerte mindezt, amivel most a fényes templomok és az ő fényes szolgálói ékeskedtek, — mert őneki a földön csak szegénységben, megaláztatásban, kinokban és üldözésben volt része.

Szegény volt ő, a föld királya, a népek megváltója; üldözték, tiporták őt azok, akikért élt és alkotott, akiknek gyönyörű új életcél mutatott és megölték azok, akiket megváltott. Gondoljunk arra, hogy bármilyen nehezen sújtott is legyen e sors bennünket, az ő szenvedéseire képest a mi kinjaink csak halk sóhajtások, mert hisz a szegényfán halt meg ő, akit a koronák koronája illetett volna meg.

TARCA.

Hazajött karácsony estéjén.

Csikorgó hideg támadt a karácsonyt megelőző napon. A kis város, mely védelem nélkül volt kiszolgáltatva a fagyos északi szélnek, vacsora-idő alatt; nemcsak a szent este, hanem a nagy hideg is haza kergette az embereket lakásaikba. Ejféle felé majd megélnék az utca, amikor az ájtatos hivek a nagy templomba mennek, meghallgatására a szent misének.

A város határszéli utcájában, egyszerű kis házikóban egy elhagyott, bánatos asszony ünneplő három gyermekével a szent estét. A szoba butorzata szegényes, de tiszta. A ridegséget az asztalon álló karácsonyfa enyhítette s a három gyermek, egy leány és két idősebb fiú áhítatosan, örömtől telten nézi a kis Jézus ajándékát.

A legidősebb fiú, Kálmánka, odasimul az anyjához.

— Mama, te miért nem örülsz velünk?

— Hisz örülsz, kis fiam.

— De te nem mosolyogsz soha.

Az anya nyájasan nézett gyermekére és megsimogatta bársonyos arcát.

— Majd fogok mosolyogni, fiacskám.

— Én tudom, miért vagy olyan szomorú, anyus — mondta a gyermek.

Az anya a keblére ölelte a gyermekét s forró csókot nyomott a homlokára.

— Ha tudod, fiacskám, hallgasd el és ne bánisd a te anyuskádat, aki mindig jó volt hozzád.

De a Kálmánka makaeskodott. Egy ideig csak hallgatott s figyelmesen nézett az anyjára. A másik két gyermek melléje került és úgy néztek mind a hárman a beesett arcú, szomorú mamára.

— Kicsikéim, drága kicsikéim, miért nem örülsz a szép karácsonyfának? Azért vettem, hogy gyönyörűségtek teljék benne.

— A mama nélkül mi nem tudunk örülni szólalt meg ismét Kálmánka. Mióta a papa elment, azóta mindig szomorú az anyus. És köny csillogott a gyermek szemében.

Az asszony győtrött szívéből kitört a fájdalom. Sirva hajtotta fejét a karácsonyfával ékesített asztalra és vidám ünnepi zsbongás helyett, fájdalmas zokogással telt meg a szoba, sirtak a gyermekek is, követve anyjuk példáját.

A férjét, az apát siratták, aki világgá ment néhány hónap előtt s azóta nem adott életjelt magáról.

Csikváry Kálmánnak tisztességes jövedelmet biztosító hivatala volt a szomszéd városban. Szerelemből vette el a feleségét s házasságuknak három első esztendeje zavartalan boldogságban folyt le. A férj azután rossz társaságba keveredett, kártyás cimborák nemcsak a családjától, hanem a hivatalától is eltántorították. A kis jövedelem, amit a hivatala után élvezett, elég volt arra, hogy családjával tisztességesen megélhessen. Azonban az átkorhelykedett éjszakák, a kártyaasztal, megegyszer annyi jövedelmet is felémésztettek volna, mint amennyi az övé volt. A szenvedély mind nagyobb urrá lett benne, a felesége könyei nem tudták visszatartani az utról, amelyre tévedt s bekövetkezett a katasztrófa. Egy napon Csikváry Kálmán hivatalában sikkasztásnak jöttek a nyomára. Nem

nagy összege volt szó, mindössze néhány száz forintból, de Csikváry csak ny tönkre volt téve, mintha milliókat harácsolat volna el a más pénzéből. Csikváry a börtön elől megszökött és felesége pénzzé téve mindenét, megtérítette a férje által okozott kárt. A férjét tehát nem üldözték, legalább ezt el tudta érni az asszony, aki miután eleget tett a becsület követelményeinek, koldus szegény maradt, kenyérkereső nélkül. A városból, ahol ily nagy gyalázat érte, elköltözött, letelepedett egy másik városban, ahol varrással tengette életét, melyet teljesen az árván maradt gyermekeinek szentelt.

Szerette a férjét még most is s a szerető asszony engesztelékeny szívével megbocsájtotta a nagy bűnt férjének, gyermekei apjának. Csak egy vágya volt, hogy jöjjön vissza az az ember, aki nem volt rossz, csak könyelmű. Éjjel napal arra az emberre gondolt s imádkozott, hogy életében még egyszer láthassa. Mialatt a három gyermek lassan lassan elfeledte, hogy apjuk is volt nekik, az nap nap után kínosabban eszmélt s nyomorultnak elhagyatottnak érezte magát. Éjjelente azt álmodta, hogy meghalt az az ember, akit szeretett s aki gyermekeinek apja volt; ébren is gyakran gondolt arra az eshetőségre, hogy hátha öngyilkos lett?

Most is, hogy a karácsonyfa előtt ült, ezek a gondolatok viharzottak át lelkén és könyben uszó szemekkel nézte az ártatlan, édes gyermekeket.

Mi lesz ezekkel apa nélkül? Ki farag belőlük tisztességes embereket?

Kint az ablak alatt felcsendült a Betlehemes fiúk éneke. A gyermekek ujongva szaladtak az ablakhoz:

— Édes anyus, eresszük be őket. S a há-

Gondoljunk arra, hogy el fognak mulni a mi bajaink, mert bármily változandó is az ember sorsa, örök, nyugodalmos boldogságot ad a halál.

A szegénység, a szeretet istene volt ő, nem az erő és hatalomé.

Gondoljunk karácsonykor a szegényekre és amennyire csak tőlünk telik, tegyük jót velük. Karácsony, Jézus Krisztus születésének ünnepe egyúttal a szeretet is, nemcsak azért, mert akkor jött a világra Jézus, aki a szeretet nevében élt, hanem azért is, mert közel 200 esztendő alatt, amióta karácsony ünnepét üljük, ezek a napok mindenha a jótékonyágnak voltak szentelve.

A tél legridegebb szakára esnek a szent napok a nyomor a legnagyobb a világon. Ezt is tartsuk tradíciónak és hódoljunk a tradíciónak s avassuk a szeretet ünnepét a jótékonyág ünnepévé. Nincs az a város, nincs az a falu, ahol nyomorban színlődő emberek ne lennének s valóban lélekemelő a kötelesség, a szegény embereknek boldog karácsonyi ünnepeket csinálni.

Nemcsak azzal szolgáljuk hívésesen Jézus Krisztust, ha imádkozunk hozzá és a templomba járunk, ha főként azzal, ha jót teszünk e szegényekkel s különösen a télvíz kemény derekán, karácsony táján enyhítjük a nyomort. A templomból egyenesen menjünk a külső utcákba, ahol beesett arcu gyermekek, csüggedt férfiak és asszonyok tanyáznak s nem tudnak úgy örülni a szeretet ünnepének, mint a tehetősebbek. Menjünk közéjük, alázzuk meg lelkünket és adjunk nekik, ami tőlünk telik. Minél nagyobb jótékonyágot művelünk, annál szebben üljük meg a szent karácsony ünnepét.

Ujdonságok.

KARÁCSONY ÉJJELÉN.

Leszállt a szent éj . . . gyertyaláng lobog,
Az ablakok kigyulnak sorra mind —
Kik hinni tudnak, oh ma boldogok,
Ez éj békére, nyugalomra int.

rom Betlehemes polgártárs megjelent, elmondta a mondókájukat, a gyermekek meg boldogan gyönyörködtek a fura emberkében.

Ahogy elmentek, sirva hajtotta le fejét az asszony. Milyen szép lenne, ha itt lehetne a férje is, ha részt venne a gyermekei örömeiben. Lelkében feltámadt az elmúlt karácsonyesték emléke, melyek oly boldogak voltak . . .

Künn erős férfiléptek hallatszottak.

Kálmán az anyjához szaladt.

— Mama, mama, valaki jön. Ki jöhet? Még egy Betlehemes.

Kinyílt az ajtó. Csikvári Kálmán lépett be rajta.

Az asszony azt hitte, hogy megreped a szive örömeiben.

— Kálmán! Te vagy? Élsz? Eljöttél? . . .

Áldjon meg az Isten!

És férje keblére borult az asszony.

S miután övét sorra csókolgatta, így szólt a férj.

— Eljöttem hozzátok, hogy értetek éljek. Visszafogadtok-e?

Az asszony ragyogó szemmel intette az igent.

— Küzdeni, nyomorogni fogunk ugyan ezután is. De együtt talán könnyebben elviselhetjük. Dolgozni fogok.

Csend támadt a szobában, boldogan nézték egymást a szegény emberek, akik felé nyomort és gondot sodorhat csak a jövő. A kis Kálmán törté meg a csendet:

— Papa, téged a kis Jézus hozott vissza, mert ilyen szép karácsonyfát állítottunk neki.

A szeretetnek áldott éje ez —
Nem látjátok a béke angyalát?
Holdfényű szárnyán csöndesen evez
A fénybe omlott nagyvilágon át . . .

Örvendjete! . . . Az ige testet ölt . . .
Aki az élet, igazság s az út,
Ő értetek ime a földre jött —
Örüljön az, ki örülni tud.

Örvendjete és a Tamáskodás,
A tagadás, mely lelkem tépi szét,
Meg ne zavarja, eme szent, csodás,
Csillaggyújtó ünnepnek éjjelét.

Bár lennék újra apró, kis gyerek,
Ki nem tud látni, gondolkozni sem,
Kinek lelke boldogan szendereg
S a tarka álmok vankosán pihen.

Ne lássam azt, hogy itt köröskörül
A földön minden, minden oly hazug,
Hogy e szent ünnep hangjai mögül
A szenvedőknek jajgatása zug.

Ne lássam azt, hogy nincsen béke itt
És szép hazugság csak a szeretet,
Ne lássam a nyomorgók könnyeit
Égni a kihült tűzhelyek felett . . .

Holdfényű szárnyon lengő szellemek
Uszajotok ma éjjel földet ér —
De én nem hiszek addig bennetek,
Amig belőle nem hull ki kenyér.

Amig éhezni látok gyermeket
S a koldusokat látom ezrivel,
Amig látok az álnokok helyett
Igazakat nyomorban veszni el.

Amig karácsony fényes éjjelén
Látok egyetlen sötét ablakot,
Amig a földön lesz olyan szegény,
Aki ez estén jól nem lakhatott . . .

Nem hiszek addig, hinni nem tudok,
A szeretet oh, addig pusztá szó,
Mit kitaláltak balga álmodók,
Színes, mosolygó, szép illúzió . . .

Addig karácsony éjjelének itt,
Mikor a csillag Betlehembe jut,
Irányozva királyok lépteit —
Örüljön az, ki örülni tud.

Annyi a koldus, édes Istenem,
Mint a királyok fényes ünnepén,
Mikor üstökös gyul ki az egen,
Hogy tudnék méltón ünnepelni én?

Adj tűzhelyet az üstökös helyett;
Adj kenyert, hisz szűkes a falat
És ünnep lesz majd a világ felett
És áldva áldnak a gunyhók alatt.

Az ablakok kigyultak sorra mind,
Leszállt a szent éj . . . gyertyaláng lobog —
Ez éj békére, nyugalomra int;
Kik hinni tudnak, oh, ma boldogok!

Pakots József.

Előfizetőinknek, munkatársainknak, valamint lapunk barátainak boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk!

— Karácsonyi pásztorjáték. Az állami elemi iskolah tanítótestülete — az idén először — a tanulókkal igen sikertelenül pásztorjátékot tartott tegnap délután az iskola helyiségében. Már hetekkel ezelőtt lehetett tapasztalni azt a lázas izgatottságot a szereplő tanulók között, melyek az ilyen előadásokkal járnak szoktak. Most énekpróba, majd játékpróba nap-nap után követték egymást. — No de nem is volt hiába a nagy lótas-futás, izgalom és fáradság, mert a rendezőség — az ilyen előadásokban teljesen járattalan anyaggal — igen szép eredményt ért el. Igazán nem tudjuk a teljesen összevágó gyönyörű egyházi énekeket, a szép maszkirozást, vagy az összefüggő szép játékot emeljük-e ki jobban; szóval a tanítótestület e téren is, le-

küzdve a kezdet nehézségeit, igen szép eredményt ért el. — A rendezést Vitos Jánosné öngyűlölete vette át, ki elismert ügybuzgóságával s e téren is kiváló jártasságával előre biztosította a kiváló sikert. Jobbkeze s munkatársa Gelsy Vilma kisasszony volt, míg az énekek betanítását a legnagyobb szorgalommal Kósa József r. k. hitoktató teljesítette. — Hogy ezen pásztorjáték magasztos feladatának annál inkább megfelelhessen s a hozzákötött vallásos érzelmeket fejleszthesse, a kis Jézuska születését emlékeztetéssel s maradandóvá tegye: a tanítótestület elhatározta, hogy a fiu- és leánytanulóknak a hely szűk volta miatt, külön-külön délelőtt előadatja, mely előadás egyszersmind főpróbaképp is szolgált. — Már a délelőtti két előadás a legjobb hatással volt a gyermeki kedélyre; de az esteli előadás határozottan meghatotta a szülőket. — Bár az idő rövidsége és a hely szűke alig engedti meg, hogy a szereplő leány- és fiu-tanulókról külön-külön is megemlékezzünk, mégis röviden s összevontan róluk is szólnunk kell. Nagy Mária (Mária) oly kiváló alakítást mutatott, hogy nyugodt szavalatával és alakításával valóban a legjobban megállotta helyét. Vigh Julcsa, mint Gábrriel angyal szintén igen szépen oldotta meg feladatát. A pásztorokat fölvilágosító angyalok: Mészáros Mária, Vitos Macza és Elekes Erzsébet, valamint a többi angyalok: Gémes Etel, Papp Piros, Nagy Illés Róza, Ludányi Mari, Zánthó Veronka, Hoics Irénke és Mihály Etelka mint angyalok oly szépen énekeltek s a betlehemi jászol körül oly kedvesen voltak csoportosítva, hogy a bibliai jelenetet a leghivebben mutatták be. — A pásztorok: Gyovai Mihály, Tar Zoltán, Gémes János, Tóth István, Mihály János, Vitos Károly, Kádár János és Keresztes Ferenc (Szent József) szintén szépen alakítottak. A három napkeleti király: Halász József (Boldizsár), Apró Mátyás (Gáspár) és Huszka Sándor (Menyhárt) szép és megfelelő öltözetük s jó játékuk által tüntek ki. — Az egyöntetűség, összhangzat és finom alakítás, nemkülönben jó ének jellemzik ezen pásztorjáték előadását s eltekintve attól, hogy ily előadást elemi iskolai tanulókkal előadni igen nehéz feladat, csak gratulálhatunk a tanítótestület s a rendezőség vállalkozásának. Különben — úgy halljuk — általános az óhaj, hogy ezen pásztorjáték Vizkeresztkor megisméltessék, annál is inkább, mert a bevételek — bár nemes cél — még a kiadásokat sem fedezik. — A sikerült pásztorjáték után a szép számmal megjelent s érdeklődő közönség a Muszliné Vizi Erzsébet s Vitosné Sallay Mária áll. isk. tanítónők által igen szépen földiszított karácsonyfát tekintette meg. — Az angyalok kara által elénekelt gyönyörű ének után a megjelentek a legjobb hangulatban oszlottak szét.

— Karácsonyfa-ünnepély az óvóban. A mindszenti „Károly-óvóban“ tegnap délután 3 órakor volt a karácsonyfa-ünnepély és a szegény gyermekek felruházása. Már fél kettő órakor számtalan gyermek s szüle vonult be az óvóba. Hogy az ünnepély minél megfelelőbben tartassék meg s a tolongás — ami ilyenkor természetes — elkerülhető legyen, két tanyában folyt le ezen ünnepély. Délután már 3 óra előtt főtisztelendő Kádár Szilveszter plebános ur, az intézet igazgatója, Vigh Gyula urad. mérnök ur s igen szép számú intelligens társaság kíséretében, az ünnepélyt megnyitotta. Az üdvözlő-beszédet Megyeri Rózsika mondta, igen kedvesen, mely után a bájos kicsikék éneke s szavalata következett s átvonult a kicsinyek nagy serege a karácsonyfához, hol éneklés és szavalat után Szanda Lajoska köszönte meg a Jézuska ajándékát. Harminchat kis gyermek lett itt fölruházva különféle ruhaneművel. A segély összege több, mint 200 korona, melyhez a kedves intézet magas pártfogója: örgróf Pallavicini Sándoré szül. gróf Szécsenyi Irma ömél-tősága 155 koronával járult s a nyáron rende-

zett műkedveői gyermek-előadás jövedelme: 44 K 10 f volt. — Hevessy Juliska és Humay Paula óvónők a megszokott ügyességgel s nagy szorgalommal mutatták be azon szép eredményt, melyet a kis gyermekekkel ez évben is elértek. Azon igyekezet és fáradság, melyet ez évben is kifejtettek, teljes elismerésünket érdemli meg.

— **Szigoru adóbehajtás.** Az idej nincsetlen esztendő különösen az alsóbb néposztályra nehezedik egész súlyával. A kisbirtokosok még aránylag könnyedén veszik az idő változóságát, de ezek még adóbehajtással is nyugtalanítván, valóban szánandó állapotban vannak. Bizony, a szent karácsonyt megelőző napokban nagyon sok szegény embernek egyetlen malacát, tehenét kellett elkótyavetyélni, nehogy megüssék a dobot a lezálogolt ingóság fölött. A pénzügyigazgatóság ugyanis a múlt hét derekán a nyakunkra küldte az állami végrehajtót, aki mellőzve minden méltányossági és kíméletességi szempontot, könyörtelenül hozzálátott a behajtási műveletekhez. Mint halljuk, több helyen pénzt is vett föl, addig nem távozott. Ennek megakadályozása céljából már küldöttség is járt a pénzügyigazgatóságnál; mire nagy nehezen az állami végrehajtó öt napi érzékeny funkcionálás után visszavonult. — Mindszenti község képviselőtestülete pénteken délután tartott rendkívüli közgyűlésében elhatározta, hogy kérvényt intéz a pénzügyigazgatóhoz, amely szerint a szigorú adóbehajtást a téli zordon hónapok alatt mérsékelje.

— **Szegény iskolás gyermekek karácsonya.** Az állami elemi iskolák gondnoksága az idén is, éppen úgy, mint a múlt években az e célra letett alapítványok kamataiból f. hó 24-én osztotta ki a szegény tanulók között a ruhaségélyt. Nagyban emelte a segélyezést Pallavicini Sándor őrgóf ur 200 koronás segélye, melyet a szegény tanulók fölruházására küldött. Ugyanis a Wimmer-alapítvány kamataiból 130 K, a Vöröskereszt kamataiból 30 K, a Hám János-alapítvány kamataiból 15 K, a Mindszenti Leányegylet adománya 40 K, Pallavicini Sándor őrgóf ur adománya 200 K, a Mindszenti Önszegélyző Szövetkezet 10 K, összesen 425 korona értékű ruhanemű osztott ki. Kiosztott pedig 44 pár lábbeli, 15 nadrág, 15 kabát, 49 drb leányfelöltő és 14 drb téli fejkendő, vagyis 130 tanuló lett segélyezve. A segélyezés főtisztelendő Kádár Szilveszter gondnoksági elnök, Gyárfás Géza gondnok, Keresztes Áron gondnoksági tag, Muszil Vilmos igazgató, a községi előljáróság 3 kiküldöttje s a Tanítótestület közbejöttével történt. Megható látvány volt, midőn az arra érdemesek egyenként megkapták s megköszönték a nekik adott ruhaneműt s örömmel vitték haza. Bár az idén sokkal több értékűt osztott ki a Gondnokság s az elbírálásnál, hogy kik érdemlik meg a segélyezést, mint a legilletékesebb, maga a községi előljáróság ítélkezett, nem kerülhettük el most sem a meg nem érdemelt szemrehányást, mert sokan hangosan követelték, hogy az ő gyermekük jobban megérdemelte volna a ruhát, mint más. Sajnos, az idők jele, hogy mennél nagyobb mérvben történik a segélyezés, annál többet követelnek. De bármily hálátlansággal találkozzék a Gondnokság, községi Előljáróság vagy a Tanítótestület, vigasztaló csupán az, hogy teljes lehetetlen a közjótékonytságot úgy gyakorolni, hogy azzal mindenki meg volna elégedve.

— **Tizkoronás bankjegyek.** Az új trzkoronás bankjegyek nyomása már annyira előrehaladt, hogy kibocsátásuk jövő év február végére, vagy március elejére várható. Addigra a forgalom által tapasztalat szerint igényelt körülbelül 160 millió korona összegű bankjegy és ugyanoly mennyiségű tartalékösszeg készült.

— **Népgyűlés Csanyteleken.** A szomszédos kis Csanytelek hazafias lakossága a múlt

vasárnap délután tiltakozó népgyűlést rendezett, amelyen a szociáldemokrata párt is képviseltette magát. Belle István, a budapesti szociáldemokrata párt kiküldöttje mondotta az első beszédet, amely után Vajda Antal szentesi ügyvédjelölt szólalt föl. Ezt megelőzően délelőtt a Csanytelekhez tartozó Tömörkény községben is tartottak ülést. Mindkét helyen tiltakozó fölratot szövegeztek meg az erőszakoskodó és jogtiporó kormány ellen. Este bankett volt, amelyen több hazafias felköszöntő hangzott el.

— **Öngyilkosság.** Kiskunfélegyházáról jelentik: Szabó István jómódu gazdaember, kilencz gyermek atyja, disznóölő késsel elvágta a nyakát s nyomban meghalt. Gyógyíthatatlan betegsége miatt lett öngyilkossá.

— **Uj toronyóra.** Szegvár község a nyár folyamán gyönyörűen restaurált temploma részére új toronyórát készíttetett. Az új óramű, mely hajszálpontossággal jelzi az idők folyását és arról minden negyedóránban harangütéssel számol be, — Szentendre Béla újszentnani órákészítő munkája, aki azt Szegvár községnek 1600 koronáért csinálta. Van is most a községben nagy öröm, mert tudvalevőleg Szegvárról mintegy 30 év óta nem járt a toronyóra. Szentendre órásmester tiszteletére a község lakossága a „Polgári kör“-ben kedden este bankettet rendezett. — Ugy halljuk, hogy a mi toronyóránk elkészítésével, illetőleg javításával is Szentendreit bizza meg a község képviselőtestülete.

— **Számadás az állami elemi iskolai tanulók karácsonyfájára befolyt s kiadott összegekről.** Lapunk múlt számában nyugtatványozva lett az I. számú gyűjtőben 15 korona, a II. számú gyűjtőben 34 korona, összesen 49 kor. Ujabbán adott Tary István főbíró ur 1 koronát. A tanulóktól filléres gyűjtésből befolyt: I. a) fiuoszt. 2 K 94 f, I. b) fiuoszt. 1 K 69 f, II. fiuoszt. 5 K 1 f, III. fiuoszt. 2 K 6 f, IV. fiuoszt. 3 K 60 f, II. leány-oszt. 50 f, IV. leány-oszt. 1 K 20 f. V—VI. leányoszt. 4 K 85 f. A tanulók filléres gyűjtése 21 K 85 f. Összesen 71 K 86 f. Kiadás volt: karácsonyfa és díszítésre 8 K 16 f, gyümölcsfélékre 8 K 60 f, különböző iskolai szerekre, mint ajándékokra 55 K 26 f. Kiadás 72 K 2 f. A díszes karácsonyfán a gyertyák a pásztorjáték után gyújtattak meg az I. a) fiuosztály termében, hol a szülők, kik kegyes adományaikkal nemes célunkat támogatni kegyesek voltak, megható gyönyörűséggel szemlélték az összegyűjtött holmikát, melyekből kivétel nélkül minden egyes tanítványunk kapott valamit. A tanulóknak szánt tárgyak kiosztása az ünnep első napján reggel a tanulók miséje után fog megtörténni. Fogadják ismételten legmélyebb köszönetünket községünk nemeslelkű tanügybarátai, kik lehetővé tették, hogy ezuttal először tanítványainknak ily emlékeztetés és soha nem felejtendő örömet szerezhetünk. Adja a Mindenható, hogy jövőre még többet tehesünk. Az áll. isk. Tanítótestülete.

— **Önkéntes tűzoltó egyesület Szegváron.** Az idej nyár tikkasztó hősege, amely tűzveszélyeivel — hiteles számítások szerint — közel 500 millió korona kárt okozott az országnak, arra indított sok községet, hogy tűzoltóságot szervezzen. Szegváron — mint lapunknak írják — szintén most alakult meg az önkéntes tűzoltó testület, egyelőre ötven működő taggal. Az önkéntes tűzoltó testület főparancsnokául megválasztották Wangel Ignác helyettes anyakönyvvezetőt, elnökül pedig Orosz János községi jegyzőt.

— **Imposztor.** Egy kedélyes csavargót ítél el a napokban a járásbírótság néhány napra. A börtönőr cellájába kísérte, amidőn a folyosón valaki megjegyezte, hogy:

— Ezt is becukják!
A delikvens visszanézett és akasztófa humorral felelte:

— Be ám az ajtót, de nem engem!
Igaza is volt meg nem is.

„Magyarország.“ A magyar sajtót valósággal reformálta a „Magyarország“, amely megvalósította azt, amit mindaddig lehetetlennek ítélt minden szakértő. Megrögzíteni az eseményeket születésük pillanatában s

azonnal szolgálni vele a nagyközönségnek. Ez a „Magyarország“ sikerének egyik titka, a másik törhetetlen hűség a zászlóhoz, a magyarság szent ügyéhez, a magyar alkotmányhoz, amelyet mindig szolgált. Itéletében komoly, iránya mindig hazafias, igazságérzete megvesztegethetetlen. Magyar szívvel, magyar lélekkel van megírva minden sora, amint nem is lehet másként, hisz a magyar eszmék olyan törhetetlen erejű hirdetője áll élén, mint Holló Lajos, a lap főszerkesztője és politikai vezércikk-írója, a magyar publicisztika dicsősége: Bartha Miklós. E két kimagasló alak köré csoportosulnak a magyar publicisztika jelesei. Rendes politikai cikkírói a lapnak: báró Kaas Ivor és Lovász Márton felelős szerkesztő. A „Magyarország“ az egyetlen napilap, mely a maga teljességében már kora reggel az ország távoli részeiben közli az országgyűlési tárgyalásokat és az összes napi eseményeket. Gondoskodik a szépirodalomról is s az eredeti tárcákon felül mindennap közöl egy fordított novellát és regényt. A szépirodalmi részben nem hajszol semmi modern léha irányzatot, hanem mindig az abszolút szépet keresi. A külföld legelőkelőbb íróitól közöl novellákat, míg eredeti tárcáit a legkiválóbb magyar írók írják. A „Magyarország“ ezen okból vált a magyar társadalom legkedveltebb lapjává. Finom ízlés, becsületos egyenesség, lángoló hazafiaság, ez a „Magyarország“ iránya, amelylyel kivívta azt, hogy a magyarság ügyének zászlóvivője lett. A „Magyarország“-hoz a nagy közönség bátran fordulhat bizalmával, mert abban senki csalódnai nem fog.

Ingyen ujság. Már ilyen is van s ezzel az egy dologgal igazán megelőztük Amerikát. Ugy áll a dolog, hogy aki bármelyik napilapra az „Érdekes Könyvtár“ kiadóhivatalához küldi a rendes előfizetési összeget, az csakugy megkapja az illető napilapot, mint azelőtt, mikor direkt fizetett elő, — ezenkívül azonban teljesen ingyen és bérmentve kapja az „Érdekes Könyvtár“ könyv alaku szépirodalmi folyóiratot is, annak „Rejtvényvilág“ című, állandó ingyenmellékletével együtt, melynek minden egyes megfejtője, kivétel, nélkül, könyvjutalmat nyer. Minden tudakozódás, vagy pénzküldemény az „Érdekes Könyvtár“ kiadóhivatalába (Budapest, V., Kálmán-utca 2.) küldendő.

Uj sugár. A Röntgen-sugarak után most egy új sugár feltalásáról van szó, amely lázas izgatottságba hozza a kedélyeket és amely boldogsággal árasztja el az emberiséget. Az új sugarak hatása az emberekre valóban csodálatos hatása. Azok, akiket e sugarak érintenek, egyszerre elégedettek és vidámak lesznek, bármily helyzetben és körülmények között legyenek. A Lelkük bánata megszűnik, szívükbe szeretet költözik és ajkukon akaratlanul is mosoly fakad. Ahová ezek a csodálatos sugarak érkeznek, ott a könyv megszárad, a fájdalom elsimul és nevetés hallatszik. Az új sugarak, amint az ma már egész bizonyossággal megállapítható és kétségtelenül bizonyított, a „Mátyás Diák“-ból áradnak szét, még pedig állandóan. A Matyás Diák szövege és rajzai folytonosan szórják ki magukból eme lelket és szívet vidító sugarakat és szép Magyarországot derítvelel árasztják el. A Matyás Diák, mely e sugaraknak kiapadhatatlan forrása, a legnagyobb, legelterjedtebb és legjobb magyar élclap és immár tizennyolcadik évfolyamába lép. A Matyás Diákot, — amelynek kiadóhivatala Budapesten, Sarkantyus-utca 3. szám alatt van és amelyből bárkinek készségesen küldenek mutatványszámot — Murai Károly szerkeszti s a Wodianer F. es Fia cég adja ki. Előfizetési ára negydekre 3 korona.

Blaháné naplója. A „Magyar Hirlap“-nak ritka szenzációja lesz karácsony első napján. Ekkor kezd meg a közlését Blaháné naplójának. Ez a napló a legérdekesebb feljegyzések gyűjteménye, a mi nagy művésznők eseményekben és szenzációkban gazdag művészi életéből. A Magyar Hirlap-ot éri a szerencse, hogy ezt a pompás naplót megismertetheti a közönséggel, mely annyi nagy és nemes élvezetet köszönhetett Blahánénak annyi évtizedeken át. Blaháné naplóját a Magyar Hirlap újév után is folytatólagosan közli. Ugyancsak karácsonykor kezd meg a Magyar Hirlap Lagerlöf Zelma izgalmas és páratlanul érdekesített regényét, amelynek a címe: „Az antikrisztus csudái.“ A Magyar Hirlap csaknem tizennyolc esztendő fennállása óta folyvást a legkitünőbb tájékoztatója minden irányban a közönségnek. Politikája szabadelvű, minden párttól és befolyástól teljesen független. Az ország ügye, a magyarság nemzeti nagy céljai mindig a leghebbebb, a legelőkelőbb szószólót találják a Magyar Hirlapban, melynek egyetlen törvénye a közérdek. Mindenről, ami a közönséget érdekelheti, a legbővebb, legalapabb tájékoztatást ad gazdag rovataiban a Magyar Hirlap. Szépirodalmi része: tárcái, regényei a legjelesebb írói alkotások. Hirreves íróművészek társasága a Magyar Hirlap szerkesztősége. A tartalmas komoly cikkek mellett van több vidám, mulattató rovata is, minők a „Társaság“, a „Mende-mondák“, a „mindenfélé a folyosóról“. Szerkesztői üzenetei pontosan és alaposan tájékoztatják a lap előfizetőit bármily kérdésben. A „Magyar Hirlap“ páratlan és rendkívüli kedvezményben részesíti előfizetőit. Teljesen ingyen tizenkét kötet elsőrangú szépirodalmi kötetet kedvezkedik nekik, olyképen, hogy minden hónapban egy-egy kötetet küld szét.

— **Jó tanács.** Egy szorgalmas ujságolvasó megfigyelte, hogy az ország meteorológiai intézetének és a Meteor időjósai többnyire ellenkezők. Így a folyó hétre is az egyik esőt, a másik hideget jelez. Bármelyik következzék is be: meghülésnek vagyunk kitéve s ilyenkor használjunk „Réthy-féle pemetefü-cukorkát“, mely csak akkor valódi, ha minden dobozon a készítő: Réthy Béla gyógyszerész neve rajta van.

Felelős szerkesztő és kiadóulajdonos:

OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

Béres kerestetik ujévre.

Jelentkezhetni FALÁBU
KOROM JÓZSEF urnál

5 darab

„Önszegélyző Szövetkezet“-i részvény eladó.
Cím megtudható a kiadóhivatalban.



Röhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

**RÉTHY-féle
pemetefü cukorkánál!**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk
és határozottan RÉTHY-félét kérjünk,
mivel sok haszontalan utánzata van
1 doboz 60 fillér. 5-12
Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

A PESTI NAPLÓ új karácsonyi ajándéka

A magyar
Festőművészet Albuma.

Páratlan díszű, külső kiállításában és
belső tartalmában egyedül álló remek-
mű az, melyet a „Pesti Napló“ az 1904.
karácsonyára szánt meglepetésül olva-
sóinak. Eddigi karácsonyi ajándékainak
díszes sorozatát folytatja most a „Pesti
Napló“, új és minden eddigi ajándékot
messze tulszárnyaló díszművel, melynek
címe ez lesz:

A Magyar Festőművészet Albuma.

A magyar festőművészet remekeinek gyönyörű foglal-
latja lesz ez a páratlanul álló díszmunka, amely a ma-
gyar festés remekeit fogja felölelni a XVII. század nagy
magyar festőitől, Kupeckytől és Mányokitól kezdve egész
a jelenkorig, amikor Munkácsy Mihály, Székely Bertalan,
Lotz Károly, Bencur Gyula, Madarász Viktor és Zichy
Mihály vezetésével hatalmas gárda szolgálja a magyar
festőművészetet. A magyar irodalomban nincs még olyan
mű, amely a magyar festőművészetet ilyen gazdagság-
ban mutatja be. Ötven nagyszabású festményt szemel-
tünk ki, amelyet mesteri kivitelű **ötven műlapon** mu-
tatunk be a magyar közönségnek. Az ötven műlap nagy
része gyönyörű **sok színnyomású kép** lesz, olyan,
mint amelyek a Vörösmarty-Albumot eseménynyé avat-
ták a magyar könyvpiacra. — Ezenkívül a magyar festő-
művészet történetét a könyvben elsőrangú esztétikusaink
érdekes és népszerű előadásban fogják bemutatni. A
szöveget számos festménynek a szöveg közé nyomott
másolata fogja kísélni, úgy, hogy az ötven többszín-
nyomású műlappal együtt A „Magyar Festőművészet
Albuma“ a leggazdagabb és legdíszesebb tára lesz a
magyar festőművészetnek. A „Magyar Festőművészet
Albumát“ meg fogja kapni a Pesti Napló minden elő-
fizetője, aki az év végéig, akár havonta is, de állandóan
és megszakítás nélkül előfizető marad. Minden félre-
értés elkerülése végett azonban meg kell jegyeznünk,
hogy azok az új előfizetők, akik az 1904. évre szóló
előfizetésük fejében a Vörösmarty-Albumot megkapták,
a „Magyar Festőművészet Albuma“-ra csak úgy tarthat
igényt, ha egy további egész évre előfizetnek.

A Pesti Napló előfizetési ára egész évre 28 korona,
félre 14 korona, negyedévre 7 korona, egy hóra 2
korona 40 fillér. Szerkesztősége és kiadóhivatala Buda-
pest, VI., Andrásy-ut 27. szám alatt van.

Névjegyek

könyvnyomdai és litografiai kivitelben
gyorsan és jutányos áron készülnek

Horváth Antal

könyvnyomdai műintézetében

Nagy választék ujévi üdvözlőkártyákban
képeslevelezőlapokban és könyvekben.

TURUL

a legjobb egyiptomi cigarettahüvely

A legjobb
mindennemű gyártmányok közt!



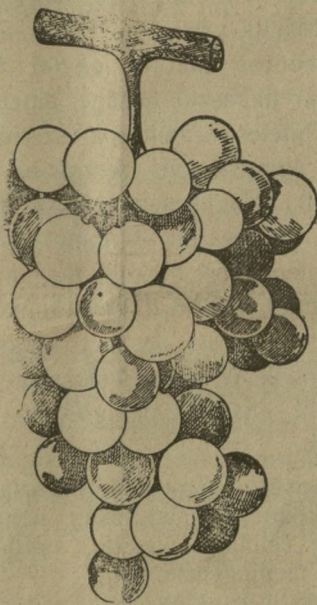
Különlegessé e, hogy a ciga-
retta egyszer meggyujtva, minden
szí és nélkül is egyetlenesen vé-
gig ég, teljesen szagtalan, tiszta
anyagánál fogva az egészségre
ártalmatlan.

Egy doboz (100 db) 36 f.

Kapható Mindszenten egyedül
HORVÁTH ANTAL
papirkereskedésében

Milleniumtelep, Nagyősz

Legolcsóbb árak!



Legolcsóbb árak!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, aki ingyen kéri Magyar-
ország legnagyobb szőlőiskolájának árjegy-
zékét, amely szőlőiskola állami segélyvel és
állami felügyelet mellett létesült. 6-20

Világhírű

„Rekord“

festészeti műintézet a kiválóan sikerült
életnagyságu arcképeiről, melyeket elismert
művészek által készített. Számos (kir. köz-
jegyző által hitelesített) elismerő levél a világ
minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:

Olaj-, aquarel- és pasztellfestésben, fény-
kép után, 48-63 cm. nagyságban

Ára 20 korona.

Legfinomabb kivitelű Brom-, Platin- és
kréta-rajz. Ára 5 korona.

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu képet készítünk minden-
kinek **TELJESEN INGYEN**, ha részünkre
három rendelést szerez és azokat egyen-
ként vagy egyszerre beküldi.

„REKORD“ FESTÉSZETI
MŰINTÉZET

Budapest, Rottenbiller-utca 46.

1905. évre szóló

Naptárak

nagy választékban kaphatók
Horváth Antal papirkereskedésében.

Bokor Izsó

órás és ékszerész

Szeged, **Kelemen-utca 7-ik szám**

--- a Lengyel-palota átellenében. ---

Ajánl a karácsonyi és ujévi ün-
nepek közeledtével mindenféle
DIVATOS ÉKSZERT, menyasz-
szonyi nászajándéknak alkalmas
DÍSZTÁRGYAKAT, továbbá va-
lódí svájci és hazai gyártmányu
ZSEBÓRÁKAT. Nagy választék
fali-, inga-, irodai és ébresztő-
órákban, valamint ékszerekben.

Régi aranyat veszek vagy becserélek a
legmagasabb árban új, divatos tárgyakért.

Vidéki megrendelések különös
figyelemmel gyorsan és lelkiis-
meretesen eszközöltetnek. ---
Nem tetsző tárgyak a legna-
gyobb készséggel kicseréltetnek